

NÉP BARÁTJA.

KIADJA A' PESTI KÖZÉPPONTI VÁLASZTMÁNY.

A' ki mint vet, úgy arat.

Lapunkra folyvást előfizethetni!

Juniustól december végeig Budapesten házhozordással, valamint vidékre is **öt huszas** az előfizetési ár.

Lóra...!

Lóra, magyar, lóra! most ütött az óra,
Nem is óra ütött: vészharangot vernek:
Tűz van! ég a' házad! a' világ fellázadt:
Most kell talpon állni a' magyar embernek.

Északról, keletről, délről, naplemertről
Az egész szomszédság mind ellened zendül;
A' kívül megosztád falatodnak felét,
Legelőbb is az köt készakarva beléd.

Ezt a' szép síkságot, ezt a' dús alföldet,
Menedet, gulyádat irigyelik tőled;
Elhagyják a' köves terméketlen roszt tájt,
'S a' tiéden vágynak tenni ingyen-osztályt.

Mutasd meg azért is, hogy e' pusztá róna
Halált hozó lakhely másunnán-valóra;
Vize, levegője van neki vesztére:
Szívfájást kap tőle 's mind elfoly a' vére.

Arany János.

D A L.

Elmegyek én katonának, az leszek,
Vészben forog édes hazám, én megyek;
Jobb karommal eddig rózsám öleltem,
Most hazámnak védelmére emelem.

Szereltem én, szeretem a' rózsámat,
De még jobban szeretem a' hazámat;
Bátran néztem én a' rózsám szemébe,
Még bátrabban nézek az ellenségre.

Édes fia vagyok én az anyámnak,
Igaz fia leszek kedves hazámnak;
Megteszem, mit tenni vagyok köteles,
Hogy nevemre lehessen én érdemes.

Szembe szállhat ezer halál énvelem,
Reám, tudom, nem fog szállni félelem;
Bátor voltam, bátor leszek halálig,
Ha meghalok, becsületemre válik!

Petőfi István.

Mit csinálunk?

Földi! mit csináltok?
Kaszát kalapáltok?
Nem azt kalapálunk,
Fegyvert köszörülünk.

Szép, piros harmatban
Fürösztjük kaszáinkat:
Övig-övig vérben
Védjük jó hazánkat.

A' rendet a' réten
Már levágtuk régen:
Mégmártjuk kaszáinkat
Ellenség vérében.

Arany János.

Az országgyűlésről.

Tudom, kapos lesz ma kigyelmeteknél ez az ujság? tudni szeretnék, beszélnek-e már a' követek? mit mondtak? dolgoznak-e a' kigyelmetek jóvoltáért? és több e' felét, — 's mintha látnám egyik olvasónak kezében az ujságot, míg a' többi körülállná 's békételenkedve mondaná: No már kapjon bele kigyelmed az olvasásba, — de soká piszmozg azzal az ujsággal, — talált-e már valami jót? Így beszélnek atyánkfiai, én pedig mielőtt magát az országgyűlést irnám le, még egy pár szót szólok.

Szép szó az a' reménység, csak hogy

kevés ember lakott vele jól; mert sokan a' reménységet úgy képzelik, mint az egyszeri ember, hogy a' reménység nem egyéb, mint sült galamb, és ha az ember a' száját feltátja, belerepül! Ugyan mondja meg nekem, a' ki próbálta, valljon meddig maradt nyitva a' szája, míg a' sült galamb bele repült?.... Erre hihetőleg azt felelik többen: mese ez, polgártárs, nem is egyéb, ezt csak a' bolond álmodta magának, és utóbb elhitte, és másokat is bolondított vele. Azt mondja ugyan a' példaszó, hogy: jó az isten, jót ad! de azt nem mondja, hogy az isten bizonyosan sült galambot röpít a' szánkba; és a' mint ez igaz, a' mit senki sem tagad, úgy

kérek én minden embert, hogy azt se várja ám, hogy az országgyűlésen sült galamb terem.

Kigyelmetek maguk tudják, hogy a' ki zabot vetett földjébe, nem fog az abból a' földből búzát aratni, mert az isten — adta magnak zab leszen termése, valamint a' varjunak varju fia van, és a' rókának a' fia is csak olyan, mintha róka volna, az az, hogy az is. Ebből azt akarom kihozni, kigyelmetek megválasztották a' követeket, és most a' követválasztás után hazamenvén nagy reménységeket csinálnak, hogy majd így lesz, majd úgy lesz az országgyűlésen? ezt meg ezt a' jót fogják a' követek véghezvinni — kigyelmetek jóvoltára? Ez a' beszéd magában valóságosan épen az, a' mit a' sült galambról beszéltem, és figyelmeztetek mindenkit ismét arra, gondolják meg milyen követeket választottak, és ha jókat választottak, az országgyűlés végzései is jók lesznek, de ha rosszakat választottak; az országgyűlés végzései is rosszak lesznek, mert mint mondám: buza után buza, zab után zab terem, valamint a' varjunak varju lesz a' fia, és a' rókának apja és fia is róka volt és róka is lesz. Így van az emberekkel is, a' melly embernek a' lelke jó, igaz és emberszerető, az ha követte választatik, üdvös törvényeket hoz: de a' melly ember magas hivatalokra vágyik, az épen azért, mert az alacsonyabb sorsot megveti a' nagyobb rangért, az a' szegényebb emberek sorsával nem törődik, és kész a' legrosszabb törvényeket vetni a' szegényebbek nyakába.

Az ember gyarló, némellyik mérges, némellyik öldöklő, a' harmadik csaló..... és például egy ilyen csalfa ember követ akarván lenni, etette itatta kigyelmeteket, ígért mindent, csak válasszák meg követnek. Kigyelmetek a' jó bortól kedvet kaptak, és megválasztották követnek jó reménység fejében, — nem is kérdezték, valljon ezelőtt barátja volt-e az ilyen ember a' népnek? és minthogy nem volt barátja ezelőtt, isten engem úgy segítjen, ezután sem lesz a' népnek barátja, mert kutyaéből nem válik szalonna, tehát rá sem gondol majd kigyelmetekre, és úgy tesz, mint az egyszeri gyerek, ki

pajtásainak vállán felkapaszkodotta a' cseresznyefára, igérvén előbb, hogy majd nekik is meg rázza a' fát; de mikor már fent volt, a' magagyomrát tömte az édes gyümölcsessel, a' magjával pedig szemközt lövöldözte az alant állókat, a' kiknek vállán felemelkedett!....

Az az: a' követ a' kigyelmetek vállain felmászott a' követségre, 's ha piszkos, úgy egy kis titulusért eladja testét lelkét, és segíti megcsonkítani a' nép szabadságát, értem azon szabadságot, a' millyent a' mult országgyűlésen kaptak kigyelmetek. De hogy világosabban szóljak, egy más dologra figyelmeztetem olvasóinkat.

Bécsben a' királynak megint van egy pár rosz tanácsadója, a' kik el akarják hitetni a' királylyal, hogy a' magyarnak, különösen pedig az eddigi jobbagyembernek nem jó az a' nagy szabadság, azért valami uton módon szeretnének ezen szabadságból elcsipkedni, és lassan lassan az egész szabadságot elvonnék; de hogyan? hát csak olyanformán, hogy a' mi szabadságunkról szóló törvény helyett egy másik törvényt kellene csinálni, az az, olyant, mellyben a' mi szabadságunknak fülét farkát elvagdálnák.

De miképen csinálhatnának ilyen törvényt? csak úgy, hogy a' követeknek szép ígéreteken kívül zsíros hivatalokat adnának, és a' melly követnek rosz lelke van, elfogadná a' hivatalt mint Judás a' harmincz ezüst pénzt, és olyan törvényt hozna, a' millyen a' bécsi gonosz tanácsosoknak tetszik. Mikor aztán a' rosz tanácsadók győznének, az az, a' mi követeinket megvesztgették, oda jutnánk, hogy a' rosz tanácsadók rákérnék ö felségét a' királyt, hogy azokat sorban mind felakasztassa, a' kik a' népnek, az az, a' szegénységnek a' multkor megszerezték a' szabadságot.

Ez lenne ám koporsója a' mi boldogságunknak! ekkor vakarhatnánk a' fejünket, és késő lenne ám azt mondani: ki hitte volna, hisz a' mi követünk egy pohárból ivott velünk, sajtárszámra horogatta a' bort, kezünket szorongatta, — már ki hitte volna, hogy ellenségünké válik? ho-

lott agyba főbe csókolt bennünket!.... Épen itt a' bökkenő, hogy borral bolondította kigyelmeteket, mert a' borral itató követ valóságos országáruló, kigyelmetek pedig — az az már az olyan, ki borért választott — haszontalan és nappal is vakok voltak, kik készakarva maguknak ástak vermet. Pedig hány van ilyen? de hány? szegyeneljék magukat, és ha az országgyűlés roszul üt ki, ugy az ilyen borra szomjas választókat verje meg a' magyarok istene!

Féligmeddig érthették olvasóink, hogy a' rosz követtől mit várhatunk? Kik légyenek a' rosz követek? azt annak idejében majd megírjuk, lássák az illetők, hogy követeikkel nem sok becsületet vallottak. Most pedig beszélek az országgyűlésről.

Az országgyűlést a' királyi helytartó, István főherczeg nyitotta meg szerdán, julius ötödik napján. Először a' király leveleit olvasták el, azt vettem ki belőlök, hogy a' király szeret bennünket, el is jönne hozzánk, de beteges, azért István főherczeget teljes hatalommal ruházta fel! — Nem is kell mondanom, hogy volt nagy lövöldözés, ámbár én azt hiszem, hogy kár a' puskaport pazarlani, midőn arra most nagy szükségünk van!

A' követek most vizsgálják meg egymásnak az igazságleveleit, és az olyant visszaküldik, a' hol a' választás igazságtalan volt. Előre is megmondta egy követ úr, hogy a' magyar polgárembert nem kell gyalázatos lélekadásra szoktatni, borral és pénzzel vesztegetni, mert a' jóra való ember bor nélkül is követté lehet, — a' gonosz lelkűt pedig országos kár volna követté tenni, ha ezer akó bort adna is embereinek; tehát a' borral vesztegető követet, ha bebizonyul ezen rút tette, haza kell kergetni és a' kerület válasszon mást!

A' munkálkodás még csak julius 10-én kezdődik, addig tehát bizonyosat én sem írhatok, de mondok mégis egy örvendetes hirt:

Nyári Pál, pestmegyei követ, igen nagy

barátja a' szegénységnek, értelmes és tudós ember, azonkívül ugyancsak tudja ütni a' vasat, — tehát ez a' követ ur több követet magához hivatott, hogy a' kontraktualisek és censuralisták, valamint a' szöllős gazdák megváltásáról minél előbb intézkedjék az országgyűlés! Ez egyike a' legnevezetesebb kérdéseknek, mi a' szegény ember sorsát javíthatja. Azért censuralis és kontraktualis atyánkfiai és a' szöllős gazdák legyenek békességes türéssel, míg az ilyen nagy munka elkészület; mert ha meghallom, hogy valamelyik falu idő előtt nyugtalankodik, azon falut kirom ebben az ujságban, és ugy megszidom, hogy egész ország csúfjává válik. Nem ugy megyen a' törvényhozás, mint mikor a' dudát felfujják, — ezt minden józan ember tudja; a' követ urak pedig röstellenék, ha kigyelmetek nyugtalankodnának, mert a' nyughatatlan ember ugy árt magának, mint a' torkos gyerek, midőn nem várja meg míg a' gombóc meghül, hanem azon forrón bele harap, aztán elégeti a' száját, 's később hidegen sem tudja megenni.

Vas Gereben.

Vigyázzatok!

Hazámfiai! pápisták!

Némelly püspöki megyében, mint például a' győriben, azzal rémítenek benneteket, hogy a' kálvinisták és luteránusok el akarják venni a' ti templomaitokat, hogy a' ti templomaitokból lóistállót akarnak csinálni.

Az egész dologban de csak egy szó sem igaz.

Én gyermekségem óta igen sokat forgóltam a' kálvinisták közt, de annyit mondhatok, hogy azoknak még csak eszük ágában sincs a' ti templomaitokat elvenni, annyival kevésbé gondolnak pedig arra, hogy az isten házáat lóistállóvá csinálják.

Atyámfiai! ugyan mikép hihettek ilyen valamit a' kálvinistákról, mikor azok csak úgy magyarok mint ti, tehát testvéreink; mikor ők

is ugyanazt az istent imádják, mint ti; mikor a' kálvinisták csak úgy, vagy tán még jobban tisztelik és imádják üdvözítőnk Jézus Krisztust mint ti, tehát szintúgy keresztények. Már mikép tehetne az egyik keresztény magyar, a' más keresztény magyarral illyet?

Hiszen az egész különbség is köztetek és a' kálvinista magyarok közt abból áll, hogy a' ti isteni tiszteletetek diákul, a' kálvinistáké pedig magyarul tartalék; továbbá hogy ti köztetek pápisták közt igen sok a' német, a' tót, a' rácz; a' kálvinisták ellenben mind tiszta tősgyökeres magyarok. Hogy a' pápista papok nőtelenek, a' kálvinista papok pedig feleséget tartanak; hogy a' pápista papokat tiszteendő uraknak, a' kálvinista papokat pedig tiszteletes uraknak hívják; hogy a' ti tornyaitokon kereszt van, a' kálvinistákén pedig csillag, vagy zászló, vagy kakas. A' pápista ember, ha imádkozik, letérdel, a' kálvinista pedig föláll. — Ebből áll az egész különbség.

Már hogy mellyik imádsága kedvesebb isten előtt, azt egyedül az úr isten maga tudja, de más nem. Egyébiránt nincs is ahhoz másnak senkinek semmi köze. Mert az imádsággal nem másnak, hanem egyedül az úr istennek tartozunk, a' ki tehát e' tartozását nem teljesíti, vagy nem jól teljesíti, annak az úr istennel gyűl meg a' baja. Különben pedig nem szabad nekünk mások lelkiismeretéről ítélnünk, mert üdvözítőnk Jézus Krisztus azt mondá: ne ítéljetek és nem ítéltettek. — Ne fogjatok tehát keresztény magyar testvéreitekre, a' kálvinistákra, olly istentelenséget, a' millyenről ők álmukban sem gondolkoznak, mintha t. i. a' ti templomaitokat elvenni akarnák, mintha ők az isten házából loólat akarnának csinálni. Illyent ő rólok se ne hieszteljetek, mert akkor ellenük hamis tanúságot tesztek, a' mi pedig bűn, se pedig el ne higye-tek, mert oktalanság.

Hanem megmondom én, miből eredt az a' rosz hir, melly titeket annyira elrémit. — Hát némellyek azt mondták, már nem tudom, ostobaságból-e vagy rozszlelkűségből, hogy az egyházi javakat, a' papi javakat, (t. i. a' mely-

lyekből a' prépostok, kanonokok, püspökök élnek) elakarják venni a' kálvinisták és magok közti kiosztani.

Ezen ostoba hir szokás szerint nőttön nőtt, úgy hogy már az ötödik hatodik faluban nem az a' hir járt, hogy a' papi jószágokat veszik el a' kálvinisták, hanem hogy a' ti templomaitokat veszik el; de még ez sem volt elég, mert a' hetedik nyolczadik faluban azt is hozzá tettek, hogy a' kálvinisták a' templomból loistálliót akarnak csinálni.

Valamint az egyszeri ember, Gombi gazda, a' feleségének azt mondta, hogy az ő szájából egy holló repült ki, ez ostoba hazugságot a' felesége a' szomszédasszonyhoz vitte, de már ő nem egy, hanem két hollót mondott; a' szomszédasszony a' komaasszonynak mesélte el, hogy három holló repült ki János gazdából, és így tovább, úgy hogy egy pár óra alatt már úton útfélen beszéltek, hogy a' szegény Gombi gazdából harmincz holló repült ki. Ennyire nagyit a' hir. Így van a' kálvinistákról való hirrel is.

Mert ha a' kálvinisták mindjárt el akarnák is ama jószágokat venni, el nem vehetnék, hiszen mire való a' vármegye? meg a' magyar miniszterium; azt gondoljátok, majd azok engedik, hogy egyik a' másik jószágát elvegye? Dejszen, nem szabad ahhoz senkinek nyúlni, a' mi nem az övé. Különben is a' kálvinistáknak olly ostobaság eszükbe sem juthat, hiszen ti, pápista hazánkfiai, négyannyian vagytok, mint ők; hát hogy mernének ők titeket megtámadni, ha mindjárt olly rozszak volnának is, a' mint hiesztelik róluk? a' mi azonban, magyar lelkemre mondom, hogy nem igaz.

A' ti templomaitok és az egyházi javak tehát a' kálvinistáktól bátorságban vannak, részint mivel azok nem is akarnak, de ha akarnának sem birnának veletek. — Az egyházi jószágokat senki más el nem veheti, mint az országgyűlés. — helyesebben mondva, a' nemzeti gyűlés.

Az országgyűlés azt mondta: a' magyar nép eddig dézmát adott és robotot szolgált, jövőre nem fog; és azonnal megszűnt a' dézma,

meg a' robot. A' földes urak pedig ez által nagy kárt vallottak.

Ha a' nemzetgyűlés azt fogja mondani: a' tanítókat, káplánokat, plebánosokat eddig a' nép fizette, jövőre nem fogja fizetni, nem fogja tartani; ugy azonnal nem tartjátok őket. Ez a' tanítókra, káplánokra 's a' t. ép olly rosz leszen, mint rosz volt a' dézmának és robotnak megszüntetése az előbbi földesurakra nézve. Ámde, valaminint kipótolja: az ország a' földesurak kárát a' tizedért, robotért, úgy ki fogja pótolni a' falusi tanítókat, káplánokat, papokat is. Igen ám, de miből? Felelet: hát az egyházi jószágokból, a' papi jószágokból; azokból, a' mellyeket hir szerint a' kálvinisták akarnak elvenni.

Ezen jószágokból mostan a' prépostok, kanonokok, püspökök, érsekek élnek.

Ha a' nemzetgyűlés e' jószágokat a' püspöktől elveszi, nem tesz igaztalanságot, noha az a' föltisztelendő püspök uraknak roszul fog esni. Azért mondom pedig, hogy nem teszen igaztalanságot, mert ezen papi jószágok, egyházi jószágok eleitől fogva a' végett voltak a' püspökökre bízva (nem pedig nekik ajándékozva), hogy abból az isteni tiszteletet fentartsák, a' népet neveljék, a' szegényeket gyámolítsák.

Már a' legrégibb idők óta errevalók voltak a' papi jószágok, hogy belőlük a' püspökök az isteni tiszteletet fentartsák, vagyis: hogy ők építtessék a' szegényebb helységek templomait, ők szerezzenek minden hozzávalókat, ők tartsák az isten szolgálait, a' papot, tanítót 's a' t. Ezt kellett volna tenni a' papi jószágokból.

Továbbá még a' papi jószágokból kellett volna a' népet is nevelni, vagyis iskolákat építeni, tanítókat fizetni, jó könyveket szerezni. Pedig az iskolákat a' nép csináltatja, a' tanítót a' nép fizeti.

Végre még a' papi jószágokból kellett volna a' szegényeket is gyámolítani, de ez sem történt, hanem a' nép maga tartja el szegényeit.

Ezek szerint tehát, ha a' nemzetgyűlés falusi templomokat és iskolákat építtet, ha papokat és tanítókat fizettet, ha a' szegényeket

ápolja: nem teheti másból, mint a' papi jószágokból, mivel ezek voltak arra rendelve eleitől fogva. E' jószágoknak a' püspökök eredetileg nem voltak urai, hanem csak gondviselői, de a' régi háborgós világban, mikor a' királynak kevés hatalma volt, a' nagy urak pedig hatalmasok voltak, nem lehetett igazságot csinálni; a' német kormány már csinálhatott volna igazságot, de nem akart; hanem hiszen majd csinál a' mostani nemzetgyűlés.

A' mint látjátok tehát, kedves hazámiai papisták! a' kálvinistáktól ne féltsétek templomaitokat, ne féltsétek tőlök a' papi jószágokat, mert azokat ők el nem vehetik, hanem, ha szükséges, elveheti a' nemzetgyűlés. Ez pedig ha elveszi is, csak azért veszi el, a' miért elvette a' földesuraktól is a' dézmát, robotot, azért tudniillik, hogy rajtatok könnyítsen.

Ennélfogva nektek inkább azt kéne kívánnotok, hogy bár visszavenné a' nemzetgyűlés az egyházi javakat, mert ekkor nem ti fizetnétek egyedül a' papot, mestert 's a' t., hanem az ország is.

A' ki tehát nektek jót kíván, azt kívánja, hogy a' papokat, tanítókat az ország fizesse; ugyde e' végett nem lehet újabb porciót vetni a' nép nyakára, hanem ott vannak a' papi jószágok, fizessék azokból. A' papi jószágokból pedig csak úgy fizetheti az ország a' tanítókat, ha visszaveszi a' püspököktől, kik úgy is roszul gazdálkodtak velük.

Némelylek azzal kívánnak titeket rászédni, hogy kérelemleveleket iratnak alá veletek, e' kérelemlevelekben pedig ti, a' kik neveiteket aláírjátok, azt kéritek a' nemzetgyűléstől, hogy az hagyja meg az egyházi javakat továbbra is a' püspököknél. Már most tudhatjátok, hogy akkor ti rajtatok semmi könnyebbség sem történik.

Ha azt akarjátok, hogy fiaitokból valami legyen, akkor jól taníttassátok őket; jól tanítani csak jó tanító bir, jó tanítót jó pénzért lehet csak kapni: úgyde ti nem fizethettek sokat, annál fogva bizzátok az országra, majd fizeti az jól a' papi jószágokból, a' mellyek úgy is a' népnevelésre voltak szánva.

Taníttatni pedig, úgy hiszem, minden ember akarja gyermekeit, mert a' ki nem tanul, az nem tud, az tudatlan. A' tudatlant pedig könnyen lehet megcsalni és megkárosítani. Láthatjátok a' szegény rácz népen, hogy milyen nagy isten átka a' tudatlanság. E' szegény ráczok az előbbi istentelen német kormány alatt úgy nőtek föl- mint — isten bocsásd bünöm — mint a' barom. Senki sem tanította őket, nem is tudnak semmit. Ekkor hozzájuk megy néhány istentelen gazember és azt mondja nekik: fogjatok fegyvert, mert a' magyarok jönnek titeket kiirtani. Pedig a' magyarok nemcsak hogy kiirtani nem akarják őket, hanem inkább még szabadságot adtak nekik. De mi haszna! mikor a' szegény nép azt nem tudja! Most már ezen szegény tudatlan emberek elesábittatván, összeröföntek, lázítóikkal megrohanták egyik másik helységet, a' kasszából a' pénzt a' vezér elvitte, és mikor majd a' magyarok is odagyülnek fegyveresen: akkor a' lázító gazember a' rablott pénzzel odább áll és nem lesz más hátra, mint hogy összecsapnak és a' magyarok a' szegény ráczokat levagdadják. Ime ennyire juthat az ember tudatlanságában!

Azért is, nehogy titeket valami istentelen emberek rászedjenek, tanuljatok, olvassatok. Olvassátok ezt az ujságot; mind azok, a' kik ez ujságba irnak, igaz barátai a' népnek, azért is hívják ezen ujságot Nép barátjának.

Fiaitokat pedig igyekezzetek a' legjobb tanítók által oktattatni, minthogy pedig a' jó tanító drága (mert a' tanulás neki is sokba került) azért azon legyetek, hogy a' tanítókat az ország is fizesse, mert csak az fizetheti jól. Úgyde az országnak nincs más jövedelme, mint az a' kevés porció, porciót pedig úgy-e, hogy nem akarnátok még többet is fizetni. Nincs hát egyéb hátra, mint hogy abból fizesse, a' mi a' nép nevelésére volt rendelve eleitől fogva, úgymint a' papi jószágokból. Azért hadd vegye az ország a' papi jószágokat megint a' maga keze alá. De csak akkor veheti, ha alá nem írjátok neveiteket ama kérelemlevélnek, mellyről főnebb szóltam és a' mellyben az kéretik a' nemzetgyűléstől,

hogy a' papi jószágokat hagyja a' püspökök kezében.

A' kik e' kérelemlevéllel hozzátok jönnek, hogy neveteket aláírjátok, azok meg akarnak csalni benneteket, azoknak ne higyetek. Azért vigyázzatok, nehogy elszédítsenek benneteket.

Irtam Pesten julius 4-én 1848.

Tót Móricz.

Mi hir Budán?

Sok követ nem érkezvén meg, az országgyűlésnek rendes folyama julius hó tizedikén kezdődik. Nagyon szeretném, ha falusi atyánkfiai, kivált a' kik Pesthez közelebb lagnak, olykor betekintenének az országgyűlésre, — magyarul beszélnek ám itten, 's jó volna meghallgatni a' követek beszédjét, hogy saját szemükkel látnak, mellyik a' fehér, mellyik a' fekete.

Kis Kunságban Szabadszálláson lakozó atyánkfiai, hallgassanak rám, mondani akarok valamit! — Petőfit meggyalázták kigyelmetek, muszkának és isten tudja minek elnevezték, csak-hogy a' pap fiát követnek tehessék, — no de gyalázatot is vallottak vele, mert a' tisztelendő uram fia egész Pestnek csufja most, mert hordó mellett és pénzzel lett követ, és Pestre jövé, Petőfit akarta gyalázn, 's midőn Petőfi becsületét meggyalázn nem engedvén, ősi szokás szerint megizente a' pap fiának, hogy magyar ember nem csak a' nyelvét öltögeti, mint a' vénaszonyok, hanem a' becsületét karddal is védelmezi; erre a' pap fia gyalázatosan megijedt, és nem mert kardot fogni!... Aztán ilyen farkos, farkos anyámasszony lenne a' vitéz kunok követe? az illyent még füzőért vagy czérnáért sem merném küldeni a' szomszédfaluba, nem hogy még követnek!... Ez a' pap fia most itt hányódik Pesten, és az inasgyerekek ujjal mutatnak rá! — Sajnáljuk kigyelmeteket, de nem tehetünk róla.

Pozsonyban sok gróf és báró van együtt, azon tanácskoznak, hogyan lehetne megint robotra fogni a' polgárembert, — ezen grófok és bárókkal kezét fogtak a' királynak régi ta-

nácsadói, 's azon mesterkélnek, hogy király őfelségét ellenünk huszúthassák. Szégyen, gyalázat az ilyen dolog az igaz, de már nem tehetünk róla, hanem vigyázzunk magunkra, az az: amugy bolondjában nem kell a' borral és pénzzel vesztegetők szavára hajtani, hanem ha baj van, irjanak kigyelmelek nekünk levelet ide Pestre, és mi, kik ezen ujságot írjuk, mindenben igaz tanácsesal szolgálunk! Még egyszer mondom, vigyázzunk, mert eláztatnak bennünket.

Vidéki hírek.

ZALA VÁRMEGYÉBŐL.

Isten áldja meg szerkesztő uramat! Panaszkodik kigyelmed ellenünk, hogy mi nem igen válogatjuk meg a' követnekvaló embert. Hej uram! dehogy nem válogatjuk meg, mi a' nagykanisai választókerületben nagyon is meg válogatjuk: azért kellett másodszer is épen Sz. László napján N.Kanisára mennünk követet választani; és mi most is csak azt választottuk meg, kit június 15-kén akartunk követünknek... Ha más kerületekben is olyan követet választanak mint mi, akkor tudom kigyelmed mind a' választókkal, mint a' követekkel igen meg fog elégedni; mert mi szemünk előtt tartottuk, mit kigyelmed irt, hogy olyant ne válaszszunk, ki a' nép ellensége: dehogy van uram, dehogy van most a' szegény embernek ellensége; látta volna kigyelmed, hagyán simogatták, czirógatták az urak a' szegényt, de még urnak is nevezték a' polgár-embert. Bor, peccsenye, czipó elég volt azoknak, kik olyan szegényt-nyuzó követet akartak; de nekünk ez nem kellett, mert kigyelmed azt mondta, hogy azt meg ne próbáljuk követnek választani, ki előbb a' szegényre rá sem nézett, most pedig hizelkedik. Ha N.Kanisán minden választó kigyelmed tanácsát elfogadta volna, akkor június 15-kén sem folyt volna

ártatlan polgárvér. Tudja-é kigyelmed, hány embert vertek agyon jun. 15-kén? három csak Kanisán halt meg, hát még más 51 helységben ki tudja mennyi? legalább is 150 mély, veszedelmes sebet kapott, igen ritka, ki két foltokat nem vitt volna haza testén. Nekem hihet kigyelmed, mert én is ott voltam; és akkor sem mi szegény emberek verekedtünk, azaz mi verekedtünk, de elgondolhatja kigyelmed, miért történt a' verekedés? azért történt biz az, mert mi urat, fiscariust, kik itattak, nem akartunk követünknek; hát most mi történt? a' szegénységnek igen nagy része oda hagyva az uri pártot, egy testté olvadt, és mi szegények választottunk követnek egy derék fain embert, Bója Gergelyt, ki N.Kanisán mestereket tanít. Azt mondják, szegény ember, de becsületes ember, és nem is oly koldus szegény. Nem fényesek ujjai, az igaz, nem lóg nyakáról aranyláncz, de van ám a' fejében! Uram, milly okosan, milly szépen tud ez az ember szólni! midőn felállítottuk őt a' székre, ugy szólott szívünkhöz, hogy sirtunk bele, mint a' kis gyerek.

Midőn Kanisára jártunk követválasztóban, azt hallottuk, mind hitvány ember az, ki nem mer az ellenségre menni, de még azt is mondták, ha valaki magát kihuzná, és nem menne az ellenségre, annak a' bajuszát leberetválják, és szoknyába öltöztetik, de odahaza is a' plébános ur azt mondotta, mi haszna élünk, ha bennünket az ellenség hazánkból kiver.*)

Most egyet kérdünk kigyelmedtől: ha jegyzőnknek kedve kerekedne máskor is irni, felveszi-é kigyelmed tudósításunkat lapjaiba?**) Nagy vármegye ez a' Zalavármegye, sok mindenféle történik itt.

Gyarató Mihály.

*) Jól mondá tisztelendő uram.

Szerk.

**) Igen szívesen, csak így legyen írva, hogy a' mi népünk megérthesse.

Szerk.

Figyelmeztetés!

Ismételve figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy panaszos ügyeikben igen szívesen szolgálunk jó tanácsesal, csak ne resteljenek hozzánk jöni, vagy levélben tudósítani. Győződjenek meg, hogy igaz jó akarójuk a' „Nép barátja“ szerkesztősége.

Felelős szerkesztő: Vas Gercben. (Radákovics József.) Szerkesztőtárs: Arany János. Szerkesztői szálás: Pesten Rostélyutczában, Hraborszkyházban, földszint.